

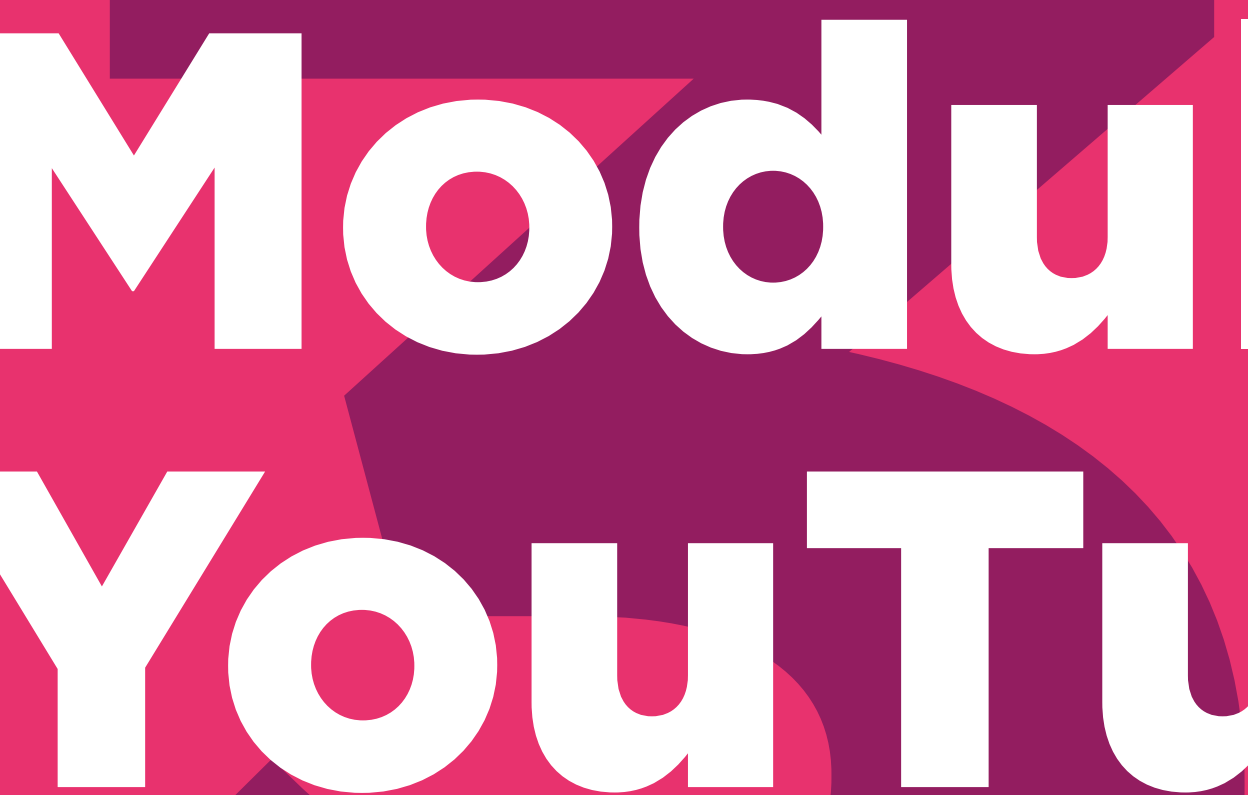

Jamii iliyounganishwa

Kitini cha mafunzo kwa mtandao wa simu

Mwongozo wa kufundishia watu mafunzo
ya msingi kwa mitandao ya simu

Modul YouTu

13 - be

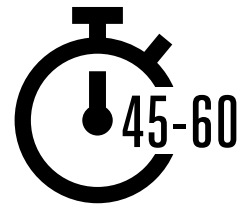
Mafu ya kina

Maunzo

Malengo ya kujifunza

- Wanafunzi kufahamu jinsi ya kutumia YouTube, kupata video na muziki
- Wanafunzi kuelewa upana wa maudhui yaliyomo na kuhamasika na kuvutiwa na uhalisia wa yaliyomo katika YouTube

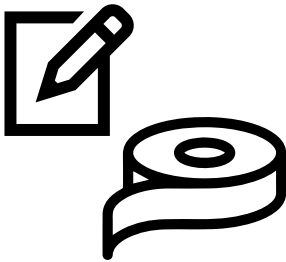

Muda wa kipindi:
Dakika 45-60

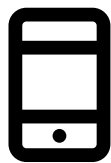
Kumbuka: YouTube inaweza isipatikane katika maeneo yote kutokana na tatizo la uunganishwaji. Kwa tatizo kama hilo, tunapendekeza mwanafunzi asifanye moduli ya youtube ama aifanye nyingine ya audio au visual ambayo inahitaji data kidogo.

audio au visual ambayo inahitaji data kidogo zaidi ili ifanye kazi. Mbadala wake, unaweza kubadili muundo wa akaunti ya YouTube kwenye simu ili icheze video kwa kutumia bandwidth ya kiwango cha chini. Zaidi ya hapo unaweza kupakua video za YouTube na kuzicheza kwa kubonyeza nembo ya video.

Zana utakazohitaji:

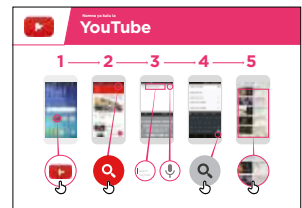
Kalamu, Karatasi na gundi ya karatasi

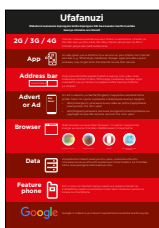
Simu za Smartphone

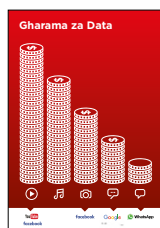
Zawadi ndogo

Kipeperushi cha YouTube x1

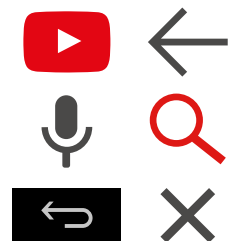
Vipeperushi vya mkononi

Kipeperushi cha gharama

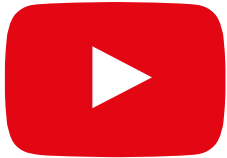

Dondoo za usalama

Aina za nembo

Tambulisha YouTube

Onesha wanafunzi nembo ya YouTube na waambie waitafute katika simu zao

Uliza “Kuna anayejua hii ni nini?” “Ni ya nini?”

Toa maelezo mafupi juu ya YouTube

- “YouTube inakusaidia kuona video, lakini unapata video zaidi za kuchagua. Unaweza kuchagua video za kuangalia na wakati gani.”
- “Unaiambia aina ya video unazohitaji kutafuta na itatafuta katika video zote ambazo watu wameziingiza katika YouTube. Kutafuta aina zote za ambazo unahitaji.”
- “Unaweza kuangalia video nyingi tofauti, nyimbo, habari, michezo, ratiba na elimu. Kuna aina nyingi za ‘Namna ya’ Kwa mfano nama ya kujifunza lugha, namna ya kucheza dansi, maelekezo, namna ya kubadilisha taili katika basikeli na mengineyo.”
- “Unaweza pia kutengeneza video zako binafsi na kuwatumia wengine katika YouTube.”

Huleta manufaa katika maisha!

Hadithia historia yako jinsi unavyofaidika na YouTube katika maisha yako (mkufunzi), rafiki yako na familia. Kwa mfano: baadhi ya mifano ihusishe:

- Angalia muziki nyimbo, jifunze ujuzi mpya, boresha ujuzi, tengeneza video zako
- Toa mifano halisi au historia jinsi YouTube inavyoweza kutumika

Ifanye YouTube kuwa halisia kwa wanafunzi

Jadili na wanafunzi wako jinsi YouTube inavyoweza kuwafaidisha katika maisha yao:

- **Uliza** “Ungetaka kutumia YouTube kwaajili ya nini katika maisha yako.” Wape mapendekezo kutokana na wakipendacho
- **Uliza** “Kitu gani unapendelea zaidi na kimekufurahisha?”

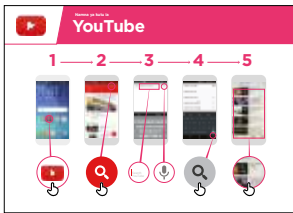
Kumbuka: Husisha mjadala na vitendo katika mafunzo kurejea jinsi YouTube inavyoweza kusaidia au kutumika kwa maisha ya wanafunzi. Hii itasaidia kujenga uhalisia wa mafunzo na kuwavutia wanafunzi.

Kitendo: Matumizi ya awali ya YouTube

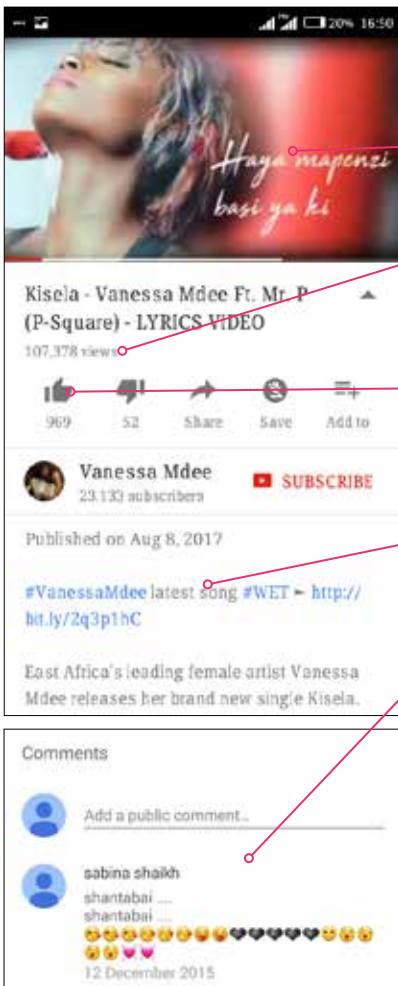
Fanya mazoezi!

Elezea “Sasa unakwenda kujaribu kutumia YouTube katika simu,”

Onesha namna ya kutumia kipeperushi cha YouTube’

- **Elezea:** “Hiki kipeperushi kinaonesha hatua za kutumia YouTube kutafuta video”
- Wapitishe wanafunzi wako katika hatua kutumia simu zao zilizounganishwa kwa kuwaonesha njia nyepesi ya utafutaji wa YouTube

Onesha ukurasa kwa video maarufu

- **Elezea** kile wanafunzi wako wanachokiangualia:
 - “Picha ya juu ni video: Unaweza kubonyeza icheze au kuzuia”
 - “Huu ni muda ambao video hii imetazamwa na watu katika YouTube na inaweza kukuonesha ni jinsi gani ilivyo maarufu”
 - “Unaweza ku ‘like’ au usi ‘like’ kwa kubonyeza nembo ya kidole. Namba inayofuata inaonesha ni watu wangapi wame ‘like’ au hawaja ‘like’”
 - “Hizi ni muunganiko katika video nyingine ambazo unaweza kuziona na zinafanana”
 - “Unaposogeza kuelekea chini utaona kiboksi cha maoni ambapo watu wameandika maoni kuhusu video hiyo”

Uliza “Una swali lolote kuhusu unachokiangualia hapa?”

Kitendo: Matumizi ya awali ya YouTube

Nyanyua juu nembo ya kipaza sauti cha YouTube

- **Elezea.** “Kipaza sauti kinaweza kutumika, hivyo hutakiwi kuandika maandishi yoyote. Wakati ambao huwezi kutaja au kuandika maneno unayohitaji kutafuta, unaweza kuiambia YouTube maneno unayotaka kutafuta”
- **Onesha kwa vitendo wapi pa kutafuta:** “Bonyeza katika kiboksi cha kutafuta na kipaza sauti kitatokea kulia”
- **Onesha kwa vitendo namna ya kutumia:** “Sogeza nembo ya kipaza sauti na zungumza kwa sauti, kwa ufasaha na taratibu”
- **Waambie wanafunzi** wako kutafuta chochote kutumia kipaza sauti

Waambie wanafunzi wako kutafuta video katika mazoezi yafuatayo:

1. Andika jina la wimbo maarufu wa kawaida katika kiboksi cha kutafuta cha YouTube, na cheza huo wimbo
2. Andika sehemu maarufu ya kawaida katika kiboksi cha kutafuta na icheze
3. Wambie neno moja wanafunzi wako walindike katika kiboksi cha kutafuta, hii ni halisi kwao kwa mfano, ‘maelekezo’, ‘kazi’, ‘kilimo’, na cheza kitakachopatikana

Kitendo: Kutafuta maneno mawili

Elezea: “Sasa tunakwenda kujaribu kwa undani utafutaji wa maneno- Hii inaweza kusaidia zaidi kutafuta video unazotaka”

Wambie wanafunzi wako wafanye mazoezi ya kutafuta video kwa kuweka muungano wa maneno mawili au matatu katika kiboksi cha YouTube cha kutafutia. Wanaweza kufanya hivi kwa kutumia kipaza sauti au kuandika maandishi. Wape maneno tofauti wayaunganishe, kwa kuzingatia walichokitafuta hapo awali. Kwa Mfano:

- ‘Africa’, ‘new’, music’
- ‘Premier League’, ‘best’, ‘goals’

Dondoo: Wape muda zaidi wanafunzi wako kupitia matokeo na maneno tofauti.

Kitendo: Utafutaji binafsi

Jadili na wanafunzi namna ambavyo YouTube inaweza kuwasaidia katika maisha yao.

- **Uliza:** Sasa unaweza kutumia YouTube, unataka kuitumia katika nini kwenye maisha yako? (Wape mapendekezo kutokana na wakipendacho)
- **Jadili** na wanafunzi wako ni maneno gani wanaweza kuyatumia kutafuta kutokana na kile wakipendacho (Pendekeza maneno rahisi ya kutafuta na tumia neno 1 hadi 2).
- **Uliza** kila mwanafunzi kuwasha na kuanza kutumia simu kutafuta video anazopendelea na waambie wanafunzi wengine kufanya hivyo.
- **Uliza:** Video gani unataka kutafuta wakati ujao?

Dondoo: “Kuna habari nyingi kubwa katika intaneti lakini vile vile nyingine si kubwa na nyingine hazijakamilika kiukweli wake. Ni bora mara kwa mara kuangalia matokeo zaidi ya mara 2 hadi 3 ili kupata jibu sahihi ya unachokitaka.”

Usalama

Uliza “Usalama una maanisha nini kwako?”

Uliza wanafunzi wako kufikiria endapo wako katika sehemu ya umati, mfano sokoni. Wambie kujadili watafanyaje kuzingatia usalama katika eneo hili. Waulize maswali yafuatayo na majibu:

Swali	Jibu sahihi
Unafanya nini kama mtu usiyemfahamu anakubugudhi?	Unamuepuka au unamnyamazia. Kuwa makini mara nyingi wanachosema ni tofauti na wanavyoonekana
Utafanya nini endapo mtu usiyemfahamu au kumuamini anakuuliza taarifa zako binafsi	Usitoe taarifa zako kwa mtu usiyemfahamu au kumwamini kwasababu anaweza kuzitumia vibaya
Unafanyaje kama huna uhakika juu ya jambo unaloliona au ulilozoea kuliona?	Mwambie mtu unayemfahamu na amini juu ya kile kilichotokea
Unawachukuliaje watu unaokutana nao?	Kuwa mwema na mtiifu kwa watu

Elezea: “Ni muhimu kukumbuka kwamba intaneti ni sehemu ya wengi na ni muhimu kuchukulia hali hiyo.”

Usalama

Mpe mwanafunzi wako kitini cha 'dondoo za usalama'.

- **Jadili** na wanafunzi wako maana ya dondoo hizo katika matumizi ya intaneti
- **Lete dondoo hizo katika maisha** kwa kutumia mifano halisi kwa wanafunzi wako. Kwa mfano wanawake wanaweza kuchangia sana juu ya kuzuia usumbufu

Usalama wa YouTube

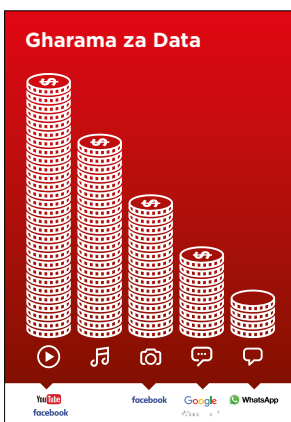
- **Uliza** “Kuna chochote kinachokupa wasiwasi unapotumia YouTube?”
- **Uliza** “Kama unapotizama video ya YouTube na ukaona ni mbaya au kosa utafanya nini?”
- **Elezea na onsha kwa vitendo wanafunzi wako** “Unaweza kubonyeza kitufe cha kufuta maneno katika kiboksi cha kutafutia kwa kutumia maneno tofauti”

Dondoo: “Una uwezo wa kudhibiti unachokitafuta- Unaweza kutafuta vitu vizuri au unaweza kutafuta vitu vibaya. Ni wajibu wako kutafuta vitu vizuri.”

\$ Gharama

Elezea: “Sasa unafahamu namna ya kutumia YouTube, na mahala inapoweza kutumika. Ebu tuzungumzie gharama zake kuitumia! Kutumia intaneti katika simu yako, unahitaji kununua data kutoka kwa mtoa huduma ya mtandao, kama unavyofanya katika salio la simu.”

Onesha kipeperushi cha ‘gharama’

- **Elezea:** “Vitendo tofauti hutumia kiasi tofauti cha data. Kuangalia maandishi hutumia data kidogo, katika picha hutumia data zaidi. Kucheza na kupakua muziki hutumia kiasi kikubwa zaidi na kucheza hutumia zaidi”
- **Elezea:** “Baadhi ya huduma za intaneti zimeunganishwa katika matukio yanayotumia data zaidi”
- **Uliza:** “Huduma gani inagharama zaidi kutumia?”
Jibu “YouTube. Kuangalia video za YouTube kunatumia data nyingi”

Angalia Data

- **Uliza:** “Kwanini ni muhimu kuangalia kiasi cha data ulizotumia? **Jibu:** “Kufahamu ni kiasi gani cha data yako ulichotumia na itakugarimu kiasi gani kwa matukio yote”
- **Elezea:** “Unaweza kuangalia ni kiasi gani cha data unacho, kama vile unavyoangalia dakika au maandishi uliyonayo ; kwa kuandika neno la siri katika simu yako katika mtandao wa simu ya mkononi”
- **Elezea:** “Unaweza kununua za gharama tofauti kulingana na matumizi fulani la Intaneti. Pata ushauri kutoka kwa wakala wako kufahamu ni kiasi gani kinafaa kwako”
- **Elezea:** “Kama unatumia intaneti kupitia Wi- Fi, hautatumia kifurushi chako cha data. Wakala wako atakusaidia kutafuta Wi-Fi iliyoko karibu. Hata hivyo ya ukanda wa karibu inaweza kuwa mbali pia kuifikia”
- **Waoneshe kwa vitendo** wanafunzi wako namna ya kuangalia data zao

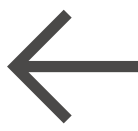
Dondoo: Yako uliopo na ni mtandao gani pia unatumia katika simu. Mwambie wakala wako akusaidie kuangalia data kama unahitaji.

Rejea

Chezea nembo ya mchezo ya YouTube

- **Nyanyua kila** nembo ya YouTube, kila moja kwa wakati wake
- **Uliza** “Hii iko wapi katika simu na ni ya nini?”
- **Elezea** kwa wanafunzi kila nembo ni nini, kama watahitaji msaada
- **Toa zawadi** (Mfano pipi) kwa majibu sahihi na baadaye badika ukutani, kusaidia wanafunzi kujua wao ni akina nani

Elezea: Kwamba kuna huduma nyingine zinafanana na YouTube, ambazo zinaruhusu watu kupakia na kuangalia video. Mfano wa hii ni Daily Motion na Vimeo.

Dondoo: “Matumizi na huduma katika intaneti hutumia nembo na maneno. Wakati unapotumia intaneti angalia nembo hizi ili kama unazihitaji wakati ujao ujue maana yake.”

Rejea YouTube

Jadiliana na wanafunzi wako ni nini wamejifunza kuhusu YouTube

- “Umejifunza nini kuhusu matumizi ya YouTube?”
- “Kuna tofauti gani na TV? Ni kitu gani unaweza kukifanya na YouTube na huwezi kwenye TV?”
- “Bado una lolote kuhusu kutumia YouTube?”
- “Utaitumiaje kwa matumizi binafsi?”, “Utaitumiaje kitaaluma?”
- “Unataka kutumia YouTube wapi katika maisha yako, Nini kinakuvutia na kukufurahisha kuitumia?”

Dondo:

Tumia rejea kama chemsa bongo na toa zawadi (mfano pipi) kwa wanafunzi kwa kucheza.

Rejea

Dondoo: YouTube ina sehemu kubwa kutafuta video, lakini kuna taarifa nyingi zaidi katika intaneti ambazo sio video na ambazo haziwezi kupatikana kupitia YouTube! Intaneti ni kubwa kuliko YouTube, na hata wakati mwingine unaweza kutafuta taarifa kupitia Google”.

Dondoo: Kama wanafunzi watahitaji kutumia intaneti na YouTube katika simu zao, wape muda fulani kufanya mazoezi ya kile walichokuwa wakijifunza, wape msaada na kuwatia moyo.

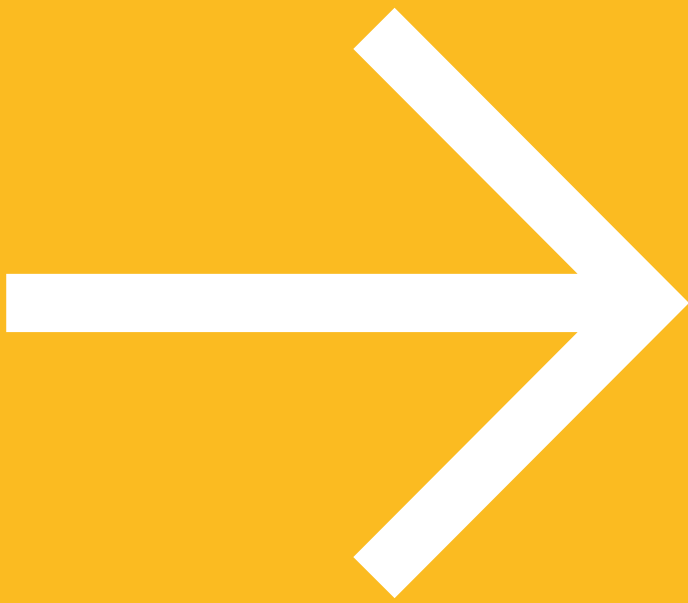
Kwenda kiwango kingine

Kama unatafikia mwisho wa kipengele na bado una muda wa ziada:

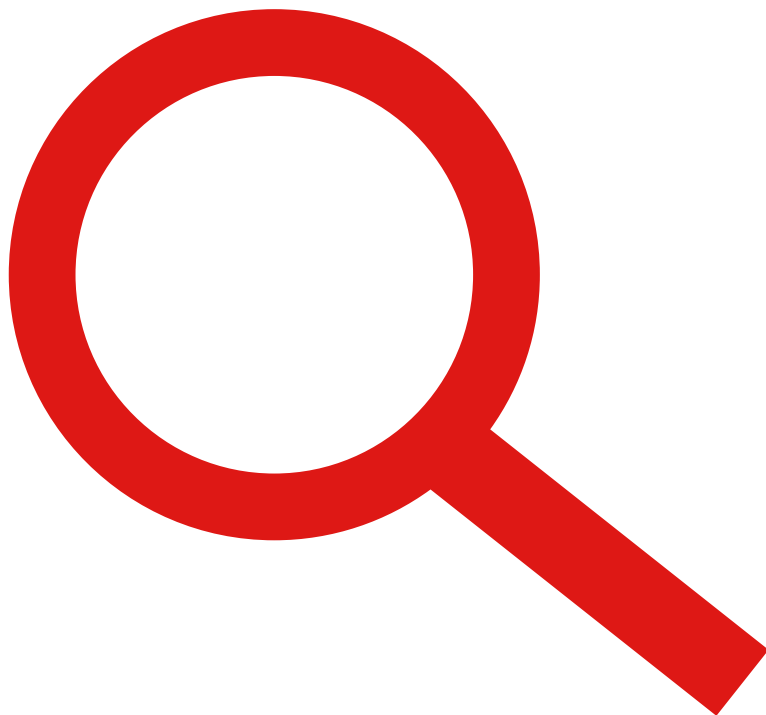
- **Uliza:** “Kuna swali lolote kuhusu tulichojifunza katika kipengele hiki?”
- **Uliza** “Kitu gani kingine ungetaka kujua kuhusu intaneti inayotembea?”

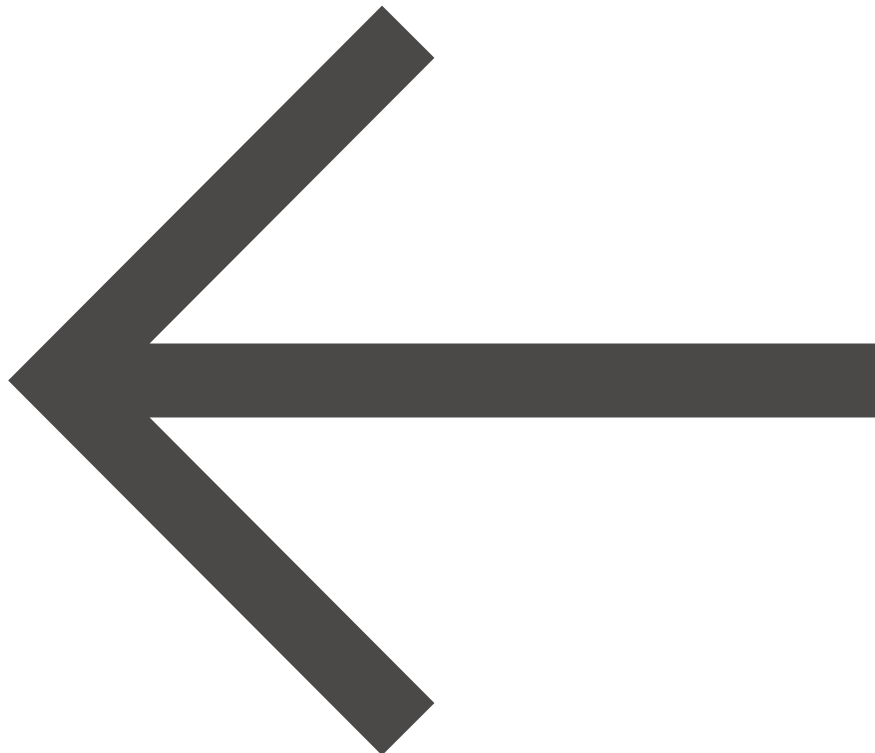
Vipengele vingine unavyoweza kujadili na wanafunzi wako ni pamoja na:

- **Mchanganuo wa matokeo:** “Unaamuaje kuwa ni video ipi ya kuchagua katika kutafuta kwenye ukurasa wake? Unajuaje kuwa chaguo hili ni bora kuliko jingine?”
- **Kutengeneza Video:** Unaweza kutengeneza video zako pia ukatuma kwa wengine
- **Kutumiana video:** “Kama ungelikuwa na uwezo wa kutuma video yako ya YouTube, ungetuma ipi?”
- **Kupakua apps kutoka** hifadhi yake (utahitaji kuwa na barua pepe kwasababu ni muhimu katika kupakua apps)

Aina za vipeperushi na karatasi

CHETI

Amehitimu
MAFUNZO YA AWALI YA UJUZI WA INTANETI

Tarehe

Sahihi

CHETI

Amehitimu
MAFUNZO YA AWALI YA UJUZI WA INTANETI

Tarehe

Sahihi